

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

გუდოვიჩი ივანე ვასილის ძე

გუდოვიჩი ივანე ვასილის ძე (1741 - I. 1820, ოლგოპოლი, ბერშადის რ-ნი, ვინიცის ოლქი, უკრაინა), კავკასიის მთავარმმართველი 1806-09. რუსეთის იმპერიის არმიის გენერალ-ფელდმარშალი (1807), გრაფი (1797).

1759-იდან სამხ. სამსახურში იყო. თავი გამოიჩინა რუს.-ოსმ. 1768-74 ომში. რუს.-ოსმ. 1787-91 ომის დროს ხელმძღვანელობდა ჰაჯიბეის (ახლანდ. ოდესა) ალებას, 1791 იერიშით აიღო ანაპა, რის შემდეგ კავკასიის ხაზის სარდლად დანიშნეს. ამ პოსტზე მას ურთიერთობა ჰქონდა ერეკლე II-თან და საკმაოდ ორჭოფულ პოლიტიკას ატარებდა საქართველოს მიმართ ალა-მაჰმად-ხანის ლაშქრობის წინა პერიოდში. მართალია, მას ერეკლე II-თვის ჯარის უნებართვოდ გამოგზავნის უფლება არ ჰქონდა, მაგრამ უტაქტობით, ერეკლეს შვილიშვილების ცნობით კი - ანგარებით, დასაზვერად გამოგზავნილ ირან. ელჩებს გააგებინა, რომ რუსეთი საქართველოსათვის ჯარის მიშველებას არ აპირებდა, რამაც ალა-მაჰმად-ხანს გზა გაუხსნა სამოქმედოდ.

1800 პავლე I-მა გ. სამხ. საქმეს ჩამოაშორა. 1806 ალექსანდრე I-მა გ. ჯარების მთავარსარდლად დანიშნა კავკასიაში. ცარიზმის კოლონ. პოლიტიკის გასატარებლად დაიპყრო ბაქოს, შაქისა და დარუბანდის სახანოები. 1807 ოსმალთა არმია დაამარცხა არფაჩაისთან, მაგრამ ვერ აიღო ახალქალაქი (1807) და ერევანი (1808). 1809-12 დაინიშნა მთავარსარდლად მოსკოვში, გახდა სახელმწ. საბჭოს წევრი, სენატორი. 1812 თებერვალში თანამდებობიდან გადადგა.

ნ. ნაკაშიძე
